

Samenvatting

De landbouw moet meer verduurzamen om de doelen van het klimaatakkoord van Parijs te behalen. Hierbij kan het gebruik van Natuurinclusieve Landbouw (NIL) een rol spelen. Echter missen agrarische ondernemers handvatten om deze transitie te maken. Een collectief boeren die om handvatten vragen zijn de Hilverboeren. Zij pachten van Staatsbosbeheer in het natuurgebied De Hilver en willen bijdragen aan de transitie naar NIL. Om de transitie naar (meer) NIL te vereenvoudigen is tijdens dit onderzoek onderzocht hoe NIL-maatregelen praktisch toegepast kunnen worden op agrarische bedrijven. Daarnaast werden enkele problemen ondervonden in het natuurgebied die de natuurontwikkeling verhinderen, welke zorgen voor zowel een ecologisch als agrarisch lager rendement. Daarom is onderzocht hoe het rendement zowel agrarisch als ecologisch verhoogd kan worden in het gebied, De Hilver. De twee onderzoeken zijn gebaseerd op de volgende hoofdvraag:

“Hoe kan het rendement door middel van NIL voor natuur en de landbouw worden bevorderd in de natuurgebieden en op de landbouwgronden in de regio van de Hilver?”

Uit de onderzoeken zijn twee eindproducten gekomen. Het eerste product is een adviesbeheerplan voor in De Hilver. In dit adviesbeheerplan is een advies geschreven over bodembeheer, mozaïekbeheer en een proefopzet voor pitrusbestrijding. Dit advies is doormiddel van field- en deskresearch gevormd. Er kan geconcludeerd worden met deze praktische adviezen mogelijk bijdragen om het ecologisch en agrarisch rendement in de Hilver te verhogen.

Het andere eindproduct zijn adviesplannen met NIL-maatregelen voor drie Hilverboeren. Deze adviesplannen bestaan uit adviezen waar de ondernemers omgevraagd hebben met daarbij aanvullend advies op enkele NIL-maatregelen. Dit advies is met een deskresearch en overleggen met de Hilverboeren gevormd. Hieruit kan geconcludeerd worden dat een aantal Hilverboeren al NIL-maatregelen toepassen op het eigen bedrijf en dat het mogelijk is verdere NIL-maatregelen toe te passen. Bij dit eindproduct is ook gevraagd wat het motief is om juist wel of juist geen NIL-maatregelen uit te voeren. Daaruit is gekomen dat de boeren vooral juist wel of niet voor NIL kiezen gebaseerd op hun eigen drijfveren, maatschappelijk bewustzijn of bedrijfs-financieel perspectief.

Naast de praktische eindproducten is het gebiedsproces in De Hilver geanalyseerd. Door middel van te observeren tijdens de excursies en het gesprek aan te gaan met de verschillende belanghebbenden. De belangrijkste punten die hieruit zijn gekomen is de samenwerking, communicatie en de kennis over het gebied. Het is nodig dat onderling vertrouwen bij de belanghebbenden aanwezig is, anders wordt de samenwerking bij elke handeling snel verhinderd. Daarom is het van belang voor de belanghebbende om actief aan de samenwerking te werken, dit kan doormiddel van excursies en bedrijfsbezoeken. Ten slotte dienen alle partijen bereid te zijn om praktisch aan de slag te gaan in het gebied.

Wanneer gekozen wordt voor vervolgonderzoek in het natuurgebied de Hilver kunnen verschillende onderwerpen worden onderzocht. Hierbij wordt zowel onderling samenwerking als voortgang van de gevormde handvatten meegenomen. De vervolgonderzoeken kunnen gaan over:

- Is er afname in plaagkruiden (Gestreepte witbol, akkerdistel en pitrus) na het uitvoeren van de maatregelen?
- Hoe kunnen de NIL-maatregelen verder worden toegepast bij de andere Hilverboeren?
- Welke kansen biedt de nieuwe GLB voor NIL bij de individuele Hilverboeren?
- Is het ecologische rendement verhoogd door NIL-maatregelen op eigen grond bij de Hilverboeren?

